

Nr 13

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående dels slopande av obligatoriskt läkarintyg för körkort, dels förnyelse av läkarintyg för körkortsinnehavare och dels periodisk hälsokontroll av körkortsinnehavare.

Tredje lagutskottet har behandlat fem inom riksdagen väckta och till lagutskott hänvisade motioner, nr 22 i första kammaren av herr *Eriksson, Karl-Erik, m. fl.* och nr 33 i andra kammaren av herr *Andersson i Örebro m. fl.*, nr 82 i första kammaren av herr *Hansson* och nr 124 i andra kammaren av fru *Thunvall m. fl.* samt nr 518 i andra kammaren av herr *Andersson i Storfors*.

I de likalydande motionerna I:22 och II:33 hemställas

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag beträffande möjligheterna att i vägtrafikförordningen borttaga bestämmelsen om obligatoriskt läkarintyg för körkortsaspiranter.

Till stöd för sin hemställan anför motionärerna bl. a. följande. Det vanliga läkarintyget för körkortsaspiranter kräver en stor arbetsinsats per år av läkarna i Sverige. Den kan förmodligen jämföras med den årliga arbetsinsatsen av samtliga provinsialläkare i Örebro län. Man kan på allvar ifrågasätta huruvida en så stor läkarinsats är motiverad och om den ger ett utbyte från trafiksäkerhetssynpunkt som man ursprungligen tänkt sig. Det finns onekligen sjukdomstillstånd som gör en människa mindre lämpad att föra bil. Epilepsi kan anges som ett typexempel, och denna sjukdom betraktas i regel som ett bestämt hinder vid ansökan om körkort. En rutinmässig och med naturnödvändighet relativt tidsbegränsad undersökning som företas i intervallet mellan anfall avslöjar emellertid inte om en person lider av epilepsi. Sjukdomen blir ofta känd genom den självdeklaration den sökande avger eller möjligtvis genom att läkaren känner till hans sjukhistoria. I alla åldrar kan det inträffa plötsliga insjuknanden av typen blödning eller blodpropp i hjärnan och liknande tillstånd, som mycket hastigt kan nedsätta en persons reaktionsförmåga och göra denne olämplig att föra motorfordon. Hur noggrann läkarundersökningen för körkortsinnehav än görs kommer det alltid att finns vissa osäkerhetsmoment. Det finns enligt motionärernas mening starka skäl att slopa läkarundersökningarna för körkort och nöja sig med en hälsodeklaration från körkortsaspiranten samt den noggranna prestationskontroll som körkortsprovet innebär. Troligtvis är det tillräckligt, menar motionärerna, om en person vid körkortsprovet visar sig ha tillräckligt god hörsel för att kunna uppfatta ljudsignaler samt tillräcklig manöverförmåga och gott omdöme. — Beträffande motionernas fullständiga innehåll hänvisas till motionen II:33.

I motionerna I:82 och II:124, som även de är likalydande, hemställas

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag beträffande förnyelse av läkarintyg för körkortsinnehavare.

Till stöd för sin hemställan anför motionärerna bl. a. följande. För att öka trafiksäkerheten återstår ännu mycket att göra beträffande den mänskliga faktorn i trafiken. Det läkarintyg som bifogas ansökan om körkort gäller för all framtid som grund för körkortsinnehavet, om inte vissa sjukdomstillstånd — mentala eller liknande sjukdomar — inträffar och medför att körkortet dras in. Andra förändringar som hjärtfel eller nedsatt synförmåga påverkar normalt inte innehav av körkort, trots att människor som drabbas av detta kan utgöra stora olycksrisker i trafiken. Enligt motionärernas mening bör för fortsatt körkortsinnehav krävas ett nytt läkarintyg vart femte år. Lämnas inte sådant intyg efter anmaning, bör körkortet automatiskt dras in. — **Beträffande motionernas fullständiga innehåll hänvisas till motionen II:124.**

I motionen II:518 hemställes

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära tillsättandet av en medicinsk expertutredning beträffande periodisk hälsokontroll av körkortsinnehavarna m. m.

Till stöd för sin hemställan anför motionären bl. a. följande. Den vanligaste dödsorsaken för personer upp till 45 års ålder i Europas industriländer är f. n. olycksfall. Över hälften av olycksfallen utgörs som regel av vägtrafikolyckor. I vissa länders statistik anges på en död i trafiken 4—5 svårt skadade och 15—20 lindrigt skadade. För att motverka denna oroande tendens har såväl enskilda länder som fackorgan, anslutna till FN, intensifierat ett förebyggande arbete. Som ett led i detta hölls i oktober 1967 i Rom ett symposium, arrangerat av World Health Organization (WHO), under rubriken "Mänskliga faktorer som orsak till vägtrafikolyckor". En huvudpunkt på programmet var synpunkter på lämpligaste urval och kontroll av förare i både yrkes- och privattrafik. Man enades om att det skulle utarbetas en rekommendation till medlemsstaterna med framhävande av nödvändigheten av medicinsk primärundersökning och fortlöpande kontroll av körkortsinnehavarnas hälsa. De olika ländernas resurser fick bli avgörande för åtgärdernas grundlighet. Det ansågs dock uppenbart att en primär läkarundersökning skulle göras. **Beträffande yrkesförare ansågs en periodisk hälsokontroll vara ett oeftergivligt krav medan man beträffande privatförare kunde ställa kraven lägre.** Någon form av uppföljning av de senares hälsotillstånd rekommenderades emellertid. I januari 1968 gjorde en expertkommitté, samlad i Genève, en överarbetning av det vid Rom-symposiet diskuterade dokumentet. Man föreslog därvid detaljerade anvisningar för själva läkarundersökningen och för bedömningen av fynden samt hälsokontroll av yrkesförare vart tredje år i åldrarna 40—60 år och därefter varje år. För privatförarna ansågs hälsokontrollen kunna ske med längre intervall. Huruvida kontrollundersökningarna skulle göras i form av läkarundersökning eller endast genom hälsodeklaration föreslogs bli beroende av de medicinska resurserna i respektive länder. I Sverige har frågan om periodisk hälsokontroll av körkortsinnehavare diskuterats vid flera tillfällen. Den har emellertid inte belysts allsidigt av en medicinsk expertgrupp. Med hänsyn till att alla tänkbara orsaker till trafikolyckor måste klarläggas för att effektiva motåtgärder

skall kunna vidtagas, anser motionären att frågan utan dröjsmål måste bli föremål för en ingående studie av en medicinsk expertutredning.

Gällande bestämmelser

Enligt 31 § 1 mom. vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (VTF) skall den som önskar erhålla körkort undergå förarprov samt vid anmälan till sådant prov förete bl. a. intyg, utfärdat av läkare enligt förmulär som Konungen fastställer samt innefattande redovisning av sökandens hälsotillstånd och utlåtande, i vad mån sökanden lider av sådant lyte, sådan sjukdom eller sådan syn- eller hörselnedsättning, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag körkortet skall avse. Intyget skall vara utfärdat inom tre månader före anmälingen till förarprovet.

Om länsstyrelse på grund av inkomna underrättelser om person, för vilken länsstyrelsen har utfärdat körkort, finner skälig anledning att antaga att denne inte uppfyller de förutsättningar, som gäller för att erhålla körkort, skall länsstyrelsen enligt 33 § 1 mom. VTF skyndsamt ta upp frågan om hans lämplighet till omprövning. Länsstyrelsen äger därvid förelägga honom att inkomma med bl. a. nytt läkarintyg.

I 35 § VTF åläggs polismyndighet och åklagare att skyndsamt besluta om omhändertagande av körkortet hos förare, som till följd av sjukdom, skada eller liknande förlorat förmågan att föra körkortspliktigt fordon på ett trafiksäkert sätt. Beslutet gäller till dess länsstyrelsen har förordnat hur det skall förfaras med körkortet. Intill dess är föraren inte berättigad att föra körkortspliktigt fordon.

Frågans tidigare behandling

Frågan om körkortets giltighetstid har vid flera tillfällen varit uppe till övervägande. Den berördes redan av 1927 års *motorfordonssakkunniga* (SOU 1929:16) som bl. a. av kostnadsskäl fann att föreskrift om viss kortare giltighetstid för körkort inte borde meddelas.

Spörsmålet aktualiserades därefter i *proposition 1934:208* med förslag till ändring i vissa delar av motorfordonförordningen. I propositionen anmäldes en promemoria i vilken framlagts förslag om införande av en obligatorisk, periodiskt återkommande omprövning av rätten att inneha körkort. Promemorian hade vid remissbehandlingen tillstyrkts i princip av flertalet remissmyndigheter, och departementschefen gav också sin principiella anslutning till tanken på periodisk omprövning av körkortet. Till närmare utveckling av sin syn på frågan framhöll *departementschefen* i huvudsak följande.

Därest för erhållande av tillstånd att föra motorfordon krävdes, att den blivande föraren uppfyllde vissa betingelser med avseende å bl. a. hälsa och körskicklighet, syntes konsekvensen bjuda att det sedermera, efter körkortets utfärdande med vissa mellanrum kontrollerades att vederbörande fortfarande fyllde dessa betingelser. Departementschefen kunde icke dela den framförda uppfattningen att en i samband med periodisk omprövning av rätten att inneha körkort företagen läkarundersök-

ning icke skulle komma att lämna någon mera tillförlitlig garanti för körkortsinnehavarens fortsatta lämplighet som förare. Under förutsättning att läkarundersökningen utfördes med erforderlig noggrannhet syntes man icke ha anledning tvivla på undersökningens ändamålsenlighet. Påståendet, att en med åren tilltagande nedsättning av exempelvis syn- och hörsselförmågan hos en förare intill en viss gräns kompensades av ökad försiktighet och omsorg vid körningen, hade nog ett visst berättigande. Åtskilliga andra defekter av natur att menligt inverka på förmågan att föra motorfordon låte sig dock icke på samma sätt kompenseras. Det vore i främsta rummet sådana förare, som lede av dylika åkommor eller efter körkortets utfärdande ådragna skador och lyten, vilka vid en periodisk omprövning skulle ägnas särskild uppmärksamhet. Departementschefen ansåge sig böra förorda, att bestämmelser om en periodvis återkommande omprövning av rätten till körkort upptoges i motorfordonsförordningen. En sådan omprövning borde emellertid för närvarande icke lämpligen ifrågakomma beträffande samtliga körkort. Med hänsyn till de organisatoriska och ekonomiska konsekvenserna av ett stadgande om allmän omprövning exempelvis vart femte år torde — åtminstone till en början innan närmare erfarenhet vunnits angående verkningarna av ifrågavarande kotrollåtgärd — en tämligen hög begynnelseålder böra övervägas. Delvis med föranledande av innehållet i avgivna yttranden förordades en första omprövning, då körkortsinnehavaren uppnådde 60 år. I anslutning till av medicinalstyrelsen väckt förslag förordades därjämte en bestämmelse om att körkortet icke borde förnyas för längre tid än högst tre år åt gången. Vid ansökan om förnyelse, vilken syntes böra ske hos länsstyrelse som utfärdat körkortet, borde naturligen företes läkarintyg enligt vanligt formulär. Därjämte borde företes nykterhetsintyg och fotografi. Däremot syntes det icke erforderligt att sökanden i andra fall, än då länsstyrelsen funne det påkallat, företedde bevis om undergånget förnyat förarprov inför besiktningsman.

Andra lagutskottet konstaterade i sitt *utlåtande 1934:35* bl. a. att en rubbning av hälsotillståndet hos en förare av motorfordon givetvis kunde innebära en viss fara för trafiksäkerheten och att med hänsyn härtill en obligatorisk, periodiskt återkommande prövning av rätten att inneha körkort från trafiksäkerhetssynpunkt skulle innebära ökad trygghet. Innan emellertid genom en ingående undersökning klargjorts den betydelse som rubbningarna i hälsotillståndet, kroppsfel eller lyten haft i fråga om inträffade trafikolyckor, borde enligt utskottets förmenande lagstiftningsåtgärder uti ifrågavarande hänseenden ej vidtas. Utskottets utlåtande, i vilket yrkades avslag på propositionen i denna del, godkändes av riksdagen.

1934 års vägtrafiksakkunniga erinrade i sitt betänkande (SOU 1935:23) om nyssnämnda överväganden i frågan och framhöll, att erfarenheterna inte givit vid handen att behov förelåg av en periodiskt återkommande prövning av rätten att inneha körkort. I varje fall syntes bestämmelser i sådan riktning inte böra införas, utan att material förelåg till belysande av orsakerna till trafikolyckor. De sakkunniga erinrade om att en statistisk undersökning därutinnan pågick. Med hänsyn till det anförda hade de sakkunniga i sitt förslag inte tagit upp bestämmelser om periodisk förnyelse av körkort.

Frågan togs härefter upp av *1945 års trafiksäkerhetskommitté* som på grundval av en utredning, gjord av en i kommittén ingående medicinsk expertgrupp, sade sig ha nått den övertygelsen att konditionsundersökningar vid vissa åldrar principellt

sett var ett värdefullt led i ett rationellt trafiksäkerhetsarbete. Någon statistisk utredning utvisande i vilken mån sjukdomar och åldersförändringar varit orsaker till trafikolyckor förefanns inte, men det syntes sannolikt att denna faktor hade en väsentlig betydelse. Kommittén hade trots detta inte velat föreslå att ett system med konditionsundersökningar omedelbart skulle införas utan ansåg att härmed borde anstå i avvaktan på ytterligare forskning om sambandet mellan olyckor å ena sidan och sjukdomar och defekter å andra sidan. Två ledamöter i kommittén reserverade sig och föreslog att genom en tillfällig lagstiftning varje körkortsinnehavare, som fyllt 45 år och fortfarande körde motorfordon, inom viss ganska utsträckt tid ålades låta underkasta sig en läkarundersökning. Genom en dylik engångsundersökning skulle man erhålla säkrare ledning för bedömning av frågan huruvida kontinuerliga undersökningar i de högre åldrarna var behövliga eller ej.

Även 1944 års trafikförfattningssakkunniga (SOU 1948:34) hade vid överväganden i ämnet kommit till den uppfattningen, att krav på konditionsundersökningar enligt de riktlinjer som uppdragits av trafiksäkerhetskommitténs medicinska expertgrupp otvivelaktigt skulle innebära vissa garantier från trafiksäkerhetssynpunkt. De ville emellertid i avvaktan på ytterligare forskning i ämnet, bl. a. med hänsyn till de betydande kostnader och olägenheter som skulle uppkomma för såväl körkortsinnehavarna som för det allmänna, inte förorda regelbundet återkommande konditionsundersökningar. Däremot föreslog de sakkunniga en allmän omprövning med vissa tidsmellanrum för körkortsinnehavare som uppnått 70 års ålder.

Vid anmälan av frågan i *propositionen 1951:30* konstaterade departementschefen att någon utredning ej förelåg som direkt visade, i vilken mån inträffade trafikolyckor var att tillskriva sjukdomar och defekter hos förarna av motorfordon. Inte heller fann departementschefen den av de sakkunniga föreslagna begränsningen av körkortets giltighetstid utgöra en från trafiksäkerhetssynpunkt fullt tillfredsställande lösning av det föreliggande problemet. Bl. a. av nu anförda skäl ansåg departementschefen sig ej böra föreslå bestämmelser om generell efterkontroll av körkortsinnehavarnas medicinska kvalifikationer. Departementschefen ville emellertid framhålla angelägenheten av att vid det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet särskild uppmärksamhet i görlig mån ägnades förevarande spörsmål.

Några bestämmelser om efterkontroll av körkortshavarnas hälsotillstånd har i enlighet härmed inte upptagits i 1951 års vägtrafikförordning.

1953 års trafiksäkerhetsutredning (SOU 1957:18) studerade även sambandet mellan förarnas levnadsålder och deras säkerhet i trafiken. Vid sitt övervägande av frågan kom utredningen till den bestämda uppfattningen, att den vinning från trafiksäkerhetssynpunkt, som kunde påräknas genom en så vidlyftig åtgärd som en periodiskt återkommande omprövning av samtliga körkortsinnehavares lämplighet, inte stod i rimligt förhållande till de kostnader och besvär, som kom att bli följden av en sådan anordning. Utredningen lade därför inte fram något förslag, syftande till någon form av generell omprövning av utfärdade körkort.

Bilförarutredningen framhöll i sitt betänkande "Körkortet och trafikutbildningen" (SOU 1965:42) att den för sin del inte blivit övertygad om att tillräckliga skäl kan

åberopas till stöd för en så genomgripande åtgärd som en periodisk kontroll av alla motorfordonsförare. De undersökningar, som utredningen redovisade, gav enligt utredningens mening inte något underlag som pekade på ett behov av periodiska kontroller av förarna. Däremot framstod fullt klart att stora olägenheter av skilda slag skulle vara förenade med ett kontrollsystem av nu avsedd typ. Utredningen ansåg sig således inte kunna förorda en allmän periodisk kontroll av alla innehavare av förarbevis. Utredningen ansåg det emellertid vara av intresse att mera generella undersökningar sker stickprovvis framför allt av hälsotillståndet hos motorfordonsförare i olika åldrar, eftersom det statistiska materialet visade att man efter hand kommer att få en alltmer ökande kader av körkortsinnehavare i högre åldrar i landet. I syfte att åstadkomma en trafiksäkerhetsbetingad kontroll av de äldre förarna och för att dessutom skapa förutsättningar för att berika forskningen på hithörande områden föreslog utredningen att vissa tillfälliga kontroller av motorfordonsförare kan få äga rum exempelvis genom att man sticksprovvis plockar ut olika grupper av fordonsförare med t. ex. 10, 15, 20 och 30 år gamla körkort för läkarundersökning och prov av körskicklighet.

I *propositionen 1967:55* framhöll departementschefen att bilförarutredningens förslag om stickprovvis prövning av hälsotillstånd och körskicklighet hos motorfordonsförare hade avstyrkts av flertalet remissinstanser. Departementschefen fann inte förhållandena vara sådana att en dylik prövning borde genomföras. Han förklarade sig emellertid inte vara främmande för att, om förhållandena framdeles ger anledning därtill, förorda beslut om sådan prövning. Departementschefen framhöll beträffande läkarnas medverkan i trafiksäkerhetsarbetet genom att till körkortsmyndigheterna anmäla upptäckta defekter hos patienter med körkort att medicinalstyrelsen den 26 april 1965 hade utfärdat ett nytt cirkulär angående sådana anmälningar. Det innebär i likhet med det tidigare cirkuläret från år 1953 endast en rekommendation till läkarna att anmäla vissa sjukdomstillstånd. Det nya cirkuläret kunde enligt departementschefens mening antas hos många läkare ha aktualiserat det angelägna i att i betydligt större omfattning än tidigare göra anmälan. Det hade emellertid gått alltför kort tid för att man skulle kunna bedöma huruvida en sådan effekt inträtt. Departementschefen framhöll slutligen att medicinalstyrelsen borde få i uppdrag att ägna frågan fortsatt uppmärksamhet och, om inte en förbättring sker, anmäla förhållandet hos Kungl. Maj:t eller själv överväga en anmälningsskyldighet för läkarna.

Tredje lagutskottet framhöll i *utlåtande 1967:31* i anledning av nyssnämnda proposition att inte heller utskottet fann tillräckliga motiv föreligga från trafiksäkerhetssynpunkt för en mer omfattande stickprovvis prövning av hälsotillstånd och körskicklighet hos körkortsinnehavare med sikte på att kontrollera vissa förarkategorier. Frågan hade emellertid sitt intresse på så sätt att en stickprovvis företagen undersökning av hälsotillstånd, körskicklighet, kunskaper om gällande trafikregler och vägmärken m. m. hos ett representativt urval fordonsförare skulle kunna ge värdefulla uppslag för det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet. För genomförandet av en sådan undersökning torde det inte vara tillräckligt att lita till frivillig medverkan från fordonsförarnas sida. Bestämmelser som ger möjlighet att ålägga vissa förare

att underkasta sig provning torde vara erforderliga. Utskottet ansåg därför att det i samband med utarbetande av de i propositionen förutskickade författningsändringarna borde övervägas, om inte möjlighet borde införas för Kungl. Maj:t att förordna härom. Utskottets utlåtande godkändes av riksdagen.

Tanken att helt slopa kravet på hälsokontroll genom läkarundersökning för provningen av om en sökande bör få tillstånd att föra körkortspliktigt fordon synes inte tidigare ha övervägts av statsmakterna.

Utskottet

Enligt vägtrafikförordningen skall den som önskar erhålla körkort undergå förarprov samt vid anmälan till sådant prov förete läkarintyg, innefattande bl. a. utlåtande i vad mån sökanden lider av sådant lyte, sådan sjukdom eller sådan syn- eller hörselnedsättning, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag körkortet skall avse. I normala fall ligger denna kontroll av hälsotillståndet till grund för fortsatt innehav av körkort under återstoden av livet. På särskild anledning kan körkortsmyndighet ta upp frågan om körkortsinnehavares lämplighet till omprovning och i samband därmed infordra bl. a. nytt läkarintyg. Provisoriskt kan vidare polismyndighet och åklagare besluta om omhändertagande av körkortet hos förare, som till följd av sjukdom, skada eller liknande har förlorat förmågan att föra körkortspliktigt fordon på ett trafiksäkert sätt.

Motionärernas yrkanden rör hälsokontroll som krav för erhållande av körkort eller för fortsatt körkortsinnehav.

I motionerna I:22 av herr Eriksson, Karl-Erik m. fl. och II:331 av herr Andersson i Örebro hemställes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skall anhålla om utredning och förslag beträffande möjligheterna att slopa bestämmelsen om skyldighet för körkortsaspiranter att förete läkarintyg. Enligt motionärernas mening bör läkarundersökningen kunna ersättas av en hälsodeklaration av körkortssökanden.

I motionerna I:82 av herr Hansson och II:124 av fru Thunvall m. fl. hemställes att riksdagen hos Kungl. Maj:t skall anhålla om utredning och förslag beträffande förnyelse av läkarintyg för körkortsinnehavare. Enligt motionärernas mening bör för fortsatt körkortsinnehav krävas ett nytt läkarintyg vart femte år.

I motionen II:518 av herr Andersson i Storfors hemställes att riksdagen hos Kungl. Maj:t skall begära tillsättandet av en medicinsk expertutredning beträffande frågan om periodisk hälsokontroll av körkortsinnehavarna.

Frågan om periodiskt återkommande provning av körkortsinnehavarnas lämplighet har övervägts vid flera tillfällen. Här må erinras om vissa uttalanden på senare år. Bilförarutredningen framhöll i ett år 1965 avgivet betänkande att den inte blivit övertygad om att tillräckliga skäl kunde åberopas till stöd för en sådan omprovning. För att berika forskningen på området föreslog utredningen i stället tillfälliga kontroller genom bland annat läkarundersökning av stickprovsvis uttagna grupper. I proposition till föregående års riksdag anförde departementschefen att han, liksom flertalet remissinstanser, inte fann förhållandena vara sådana att en dylik stickprovsvis företagen provning borde genomföras. Han förklarade sig emellertid inte vara främ-

mande för att, om förhållandena framdeles gav anledning därtill, förorda beslut om sådan prövning.

I sitt av riksdagen godkända utlåtande i anledning av propositionen fann inte heller utskottet tillräckliga motiv föreligga från trafiksäkerhetssynpunkt för en mer omfattande stickprovsvis prövning av hälsotillstånd och körskicklighet hos körkortsinnehavare med sikte på att kontrollera vissa förarkategorier. Utskottet ansåg däremot en stickprovsvis företagen undersökning hos ett representativt urval fordonsförare kunna ge värdefulla uppslag för det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet och framhöll att det i samband med utarbetandet av vissa i propositionen förutskickade författningsändringar borde övervägas att införa möjlighet för Kungl. Maj:t att förordna om sådana undersökningar.

Utskottet anser inte att något i sak nytt har framkommit beträffande angelägenheten från trafiksäkerhetssynpunkt av periodiskt återkommande hälsokontroll av körkortsinnehavare. I överensstämmelse med utskottets uttalande förra året avstyrker utskottet således förslaget härom i motionerna I:82 och II:124.

I linje med vad nu sagts om värdet av stickprovsvis företagna undersökningar vill utskottet även ta avstånd från det i motionerna I:22 och II:33 väckta förslaget att slopa bestämmelserna om skyldighet för körkortsaspiranter att förete läkarintyg. Förslaget, som innebär att kravet på läkarundersökning för erhållande av körkort helt bortfaller, skulle enligt utskottets mening utgöra ett betänkligt steg bakåt i trafiksäkerhetsarbetet. Särskilt bör framhållas att förarnas syn- och hörsel förmåga skulle förbli i stort sett okontrollerad om uppslaget följdes. Förslaget står också helt i strid med de internationella strävandena på hithörande område. Utskottet avstyrker således bifall till dessa motioner.

Vad slutligen gäller motionen II:518 anser utskottet i och för sig att en allsidig belysning genom en medicinsk expertgrupp av frågan om värdet av periodisk hälsokontroll av körkortsinnehavarna säkerligen skulle vara värdefull. Spörsmålet är emellertid enligt vad utskottet erfarit föremål för uppmärksamhet inom trafiksäkerhetsrådet, och hos trafiksäkerhetsverket insamlas statistiskt material som kan nyttjas för en framtida bedömning av sambandet mellan trafikolyckor och sjukdomar eller defekter hos körkortsinnehavarna. Då härtill kommer att Sverige deltar med representanter i olika internationella sammanhang där dessa frågor behandlas vill utskottet inte f. n. förorda en utredning i enlighet med motionärens förslag.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa

att förevarande motioner,

a) I:22 och II:33,

b) I:82 och II:124 samt

c) II:518,

icke föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 mars 1968

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Alexanderson (fp), Knut Johansson (s)*, Ebbe Ohlsson (h), Nils-Eric Gustafsson (cp)*, Erik Jansson (s), Hansson (s)* och fru Landberg (s);

från a n d r a kammaren: herrar Levin (s)*, Johansson i Torp (s), Nyberg (fp), Grebäck (cp)*, Hedén (h)*, Tobé (fp)*, Svenning (s) och fru Ekroth (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.